

Kirkkovaltuusto

25.9.2024

Aika Keskiviikko 25.9.2024 klo 17.00 -18.15

Paikka Jämsän seurakuntakeskus, Koskentie 30 C, Jämsä

KOKOUKSEN ASIALISTA

KV 23 §	Kokouksen avaus	3
KV 24 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
KV 25 §	Työjärjestyksen hyväksyminen	3
KV 26 §	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävilläpito	3
KV 27 §	Aluekeskusrekisterin sääntöjen päivittäminen 2024	4
KV 28 §	Hautauspalveluiden hinnaston täydennys	5
KV 29 §	Tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2025	6
KV 30 §	Ilmoitusasiat	6
KV 31 §	Muut asiat	6
KV 32 §	Valitusosoitus ja kokouksen päätös	6

Jämsä 16.9.2024

ERKKI MÄNTYLÄ
Erkki Mäntylä
kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Aika	Keskiviikko 25.9.2024 klo 17.00 - 18.15	
Paikka	Jämsän seurakuntakeskus, Koskentie 30 C, Jämsä	
Läsnä	Mäntylä, Erkki	pj.
	Ahola, Lotta	jäsen
	Erkkilä, Valtteri	" poissa
	Harju, Matti	" poissa
	Hiekkämäki, Lea	"
	Hihnala, Eija	" poissa
	Hirn, Martti	"
	Honkanen, Jorma	"
	Kaislo, Anja	"
	Kiuru, Inkeri	"
	Kivimäki, Hanna	"
	Korpi, Reino	"
	Kovanen, Tuija	" poissa
	Lahtinen, Merja	"
	Lehtonen, Pertti	"
	Maunula, Arja	"
	Olin, Taika	" poissa
	Peijari, Ismo	"
	Rantanen, Heikki	"
	Rintala, Sirpa	"
	Salminen, Helena	"
	Salmio, Risto	"
	Sanaslahti, Erja	"
	Stenhäll, Juhani	"
	Taipale, Tuomas	" poissa
	Värelä, Leo	"
Muut osallistujat	Niemelä, Harri	kirkkoherra
	Pallas, Ilari	talousjohtaja
	Kivi, Päivi	hautaus-toimen päällikkö
	Havusto, Leena	pöytäkirjanpitäjä
Asiat	§§ 23 - 32	
Allekirjoitukset	Erkki Mäntylä puheenjohtaja	Leena Havusto pöytäkirjanpitäjä
Pöytäkirjan tarkastus	Jämsässä 25.9.2024	
	Arja Maunula pöytäkirjantarkastaja	Ismo Peijari pöytäkirjantarkastaja
Pöytäkirja nähtävänä	Jämsän seurakunnan verkkosivuilla (www.jamsanseurakunta.fi) 26.9.-1.11.2024.	

KV 23 §

KOKOUKSEN AVAUS

Kokouksen alussa muistettiin syntymäpäivän merkeissä valtuutettu Ismo Peijaria. Veisattiin virsi 426 ja kirkkoherra Harri Niemelä piti alkuhartauden ja kertoi ajankohtaisia terveisiä mm. lähetysjuhlista ja kirkkoherrojen ja talousjohtajien kokoontumisesta. Aiheista keskusteltiin valtuutettujen kesken. Puheenjohtaja avasi kokouksen.

KV 24 §

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Hallintosäännön mukaan kirkkovaltuuston kokouskutsu on toimitettava viimeistään seitsemän päivää ennen kokousta kirkkovaltuuston jäsenille. Kirkkojärjestyksen 3 luvun 29 §:n mukaisesti kokouksesta on ilmoitettava samassa ajassa yleisessä tietoverkossa.

Kirkkoneuvosto päätti kokouksessaan 31.1.2024 että kirkkovaltuuston kokouskutsut lähetetään sähköisesti. Toimielimen jäsenen pyytäessä hän saa kokouskutsun myös paperisena postin välityksellä.

Kokouskutsu esityslistoineen on nähtävänä seurakunnan verkkosivuilla 17.-24.9.2024. Kokouskutsu esityslistoineen ja liitteineen lähetetty kirkkovaltuuston- ja neuvoston jäsenille 16.9.2024.

Ehdotus

Kokous todetaan lailliseksi ja suoritetaan nimenhuuto päätösvaltaisuuden toteamiseksi.

Päätös

Esityksen mukainen.

KV 25 §

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Ehdotus

Asiat käsitellään esityslistan esittämässä järjestyksessä.

Päätös

Esityksen mukainen.

KV 26 §

**PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS JA NÄHTÄVILLÄPITO**

Ehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan aakkosjärjestyksen mukaan Arja Maunula ja Taika Olin. Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeen. Pöytäkirja on nähtävänä seurakunnan verkkosivuilla 26.9.-1.11.2024.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Arja Maunula ja Ismo Peijari. Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeen. Pöytäkirja on nähtävänä seurakunnan verkkosivuilla 26.9.-1.11.2024.

KV 27 §

ALUEKESKUSREKISTERIN SÄÄNTÖJEN PÄIVITTÄMINEN 2024

Liite 1

Tampereen aluekeskusrekisteristä on hyväksytty Tampereen seurakuntien yhteisessä kirkkovaltuustossa 15.11.2018 ja sen jälkeen kunkin mukaan liittyneen seurakunnan kirkkovaltuustossa. Jäljempänä liittyneet seurakunnat on lisätty sopimukseen lisäpöytäkirjalla. Nykyinen sopimus sanoo sopimuksen muuttamisesta seuraavasti:

"Mahdolliset sopimusmuutokset käsitellään ensin yhteistyöryhmässä. Sopimustekstin muuttaminen edellyttää jokaisen sopijapuolen kirkkovaltuuston / yhteisen kirkkovaltuuston päätöstä, kuitenkin siten, että muuttaminen on mahdollista, mikäli jäsenmääräisesti (seurakuntien läsnä oleva väkiluku) laskettu enemmistö sopijapuolista päättää muutoksen puolesta."

Yhteistyösopimuksen muuttamista on valmisteltu Tampereen aluekeskusrekisterin yhteistyöryhmässä. Kokouksessa 27.9.2023 nimettiin työryhmä valmistelemaan yhteistyösopimuksen muutosta. Esittelijä on toiminut yhtenä nimettynä työryhmän jäsenenä. Työryhmä piti kolme kokousta. Työryhmän valmistelema sopimusehdotus käsiteltiin aluekeskusrekisterin yhteistyöryhmän kokouksessa 6.3.2024.

Sopimukseen on tehty aikaisempaan sopimukseen verrattuna mm. seuraavat muutokset:

- allekirjoittajina ovat Tampereen seurakuntayhtymän lisäksi kaikki mukana olevat seurakunnat

- mukana olevia seurakuntia nimitetään sopijaseurakunniksi
- sopimuksen viitteet kohdistuvat nykyiseen kirkkolakiin
- yhteistyöryhmän edustajana on kunkin seurakunnan kirkkoherra tai hänen nimeämänsä henkilö - sopimukseen on lisätty alaluku 5.5. ajatellen mahdollisia seurakuntajon muutoksia
- sopimuksessa ei ole liitteitä

Kukin sopijapuoli päättää uuden sopimuksen hyväksymisestä oman hallintosääntönsä mukaisesti.

Ehdotus:

- 1) Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy uuden liitteenä olevan sopimuksen Tampereen keskusrekisteristä.
- 2) Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se valtuuttaa kirkkoherran allekirjoittamaan sopimuksen Jämsän seurakunnan puolesta.
- 3) Päätetään lähettää tieto kirkkovaltuuston päätöksestä rekisteriesimies Leena Parkkiselle päätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Päätös:

Kirkkovaltuusto hyväksyi liitteen mukaisen sopimuksen ja valtuutti kirkkoherran allekirjoittamaan sopimuksen Jämsän seurakunnan puolesta. Tieto päätöksestä lähetetään rekisteriesimies Leena Parkkiselle päätöksen tultua lainvoimaiseksi.

KV 28 §

HAUTAUSPALVELUIDEN HINNASTON TÄYDENNYS

Liite 2

Kirkkovaltuusto on kokouksessaan 22.5.2024 2/24 käsitellyt asiaa seuraavasti:
Hautauspalveluiden hinnastoehdotukseen on lisätty uuden tuhkaholvi- ja sirottelualueen
hautapaikka- ja hautauspalvelumaksujen suuruudet alkaen 1.6.2024.
Liitteessä hautauspalveluiden hinnastoehdotus 1.6.2024 alkaen.

Kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta hyväksyi hinnaston täydennyksen kokouksessaan
10.4.2024 (§23) ja päätti esittää sen kirkkoneuvostolle hyväksyttäväksi.

Ehdotus:

Kirkkoneuvosto hyväksyi liitteen mukaisen hautauspalveluiden hinnastoehdotuksen ja
esittää sen edelleen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Kirkkovaltuusto hyväksyi liitteen mukaisen hinnastoehdotuksen ilman kellotapulin
tuhkaholvi- ja sirottelualueen sirotteluhinnastoa. Tämä sirotteluhinta tuodaan seuraavan
kirkkovaltuuston kokoukseen päätettäväksi.

Hinnastoehdotuksessa on lisätty hautapaikka- ja hautauspalvelumaksu myös sirottelulle
Kellotapulin urnalehdossa, Vangonmäen hautausmaan urnalehdossa sekä Leponummen
luonnontilaisella alueella. Nämä ovat aiemmin olleet maksuttomia, mutta kirkkolain
14.4.2023/652 36§:n mukaan hautasijan luovuttamisesta ja hautaamiseen liittyvistä
palveluista tulee periä maksut. Hinnasto tulee voimaan 1.10.2024 alkaen.

Liitteenä hinnastoehdotus muutoksineen.

Ehdotus:

Kirkkoneuvosto hyväksyi liitteen mukaisen, 1.10.2024 voimaan tulevan
hautauspalveluiden hinnaston ja esittää sen edelleen kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 29 §

TULOVEROPROSENTIN VAHVISTAMINEN VUODELLE 2025

Seurakunnan kirkkovaltuuston tulee vahvistaa tuloveroprosentti (KL 15:2§) ja ilmoittaa se verohallitukselle kutakin talousarviovuotta edeltävän marraskuun 17. päivään mennessä (Verotus MenL91§). Verot tilitetään veronsaajille kuukausittain osuutena kaikista koko maassa kertyneistä ennakonpidätyksistä. Lopullinen verotulojen määrä selviää vuosittain verotuksen valmistuttua lokakuun lopussa. Jokaisen kuukauden tilitys sisältää kuluvasse olevan vuoden lisäksi erilaisia jälkitilityksiä kuudelta edelliseltä vuodelta.

Hallituksen veromuutosten myötä seurakuntien verotulokertymän odotetaan kasvavan vuonna 2025. Samanaikaisesti hallitus on leikkaamassa seurakuntien yhteiskunnallisiin, lakisääteisiin tehtäviin tarkoitettua valtion rahoitusta.

Valtion rahoitus ja verotulot eivät ole rinnasteisia tulonlähteitä. Verotuloilla tulee rahoittaa seurakunnan muuta toimintaa kuin yhteiskunnallisia tehtäviä (hautausmaat, väestökirjanpito, kulttuuriperintö).

Lakisääteisten tehtävien kustannukset tulee selkeästi erottaa muun toiminnan kustannuksista. Mahdolliset valtionrahoituksen kustannukset tulee kompensoida hautausmaiden maksuilla. Kirkollisverotuotto tulee käyttää seurakunnan varsinaisen toiminnan menoihin.

Talousarvion suunnittelun lähtökohtana on kirkollisveroprosentin pysyminen 1,55 prosentissa.

Ehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle vahvistettavaksi Jämsän seurakunnan veroprosentiksi 1,55 vuonna 2025.

Päätös:

Talousjohtaja pohjusti ehdotusta. Kirkkovaltuusto hyväksyi yksimielisesti seurakunnan veroprosentiksi 1,55 vuodelle 2025.

KV 30 §

ILMOITUSASIAT

KV 31 §

MUUT ASIAT

KV 32 §

VALITUSOSOITUS JA KOKOUKSEN PÄÄTÖS

Puheenjohtaja antoi kirkkolain mukaisen valitusosoituksen ja päätti kokouksen. Lopuksi veisattiin virsi 429 ja luettiin Herran siunaus.

VALITUSOSOITUS

Jämsän seurakunta

Kirkkovaltuusto

25.9.2024 § 32

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 23-26, 30-32

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Käyntiosoite:

Postiosoite:

Sähköposti:

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, Hämeenlinna

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 27-29

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen

tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta- ja oikaisu- ja valitusosastoissa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä

tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki 5**

Puhelinvaihe: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.